

Phyto Terra – kihívások és elégedettség a feldolgozóparadicsom termelésében

Автор(и): Растителна защита
Дата: 13.11.2024 Брой: 11/2024

Ismét Teodora Tasevával beszélgetünk a Fito Terrától, a bolgár feldolgozóparadicsom-szegmens kihívásairól, a múlt idénről, a változó éghajlatról, a cégük agrónomusainak tapasztalatairól, a paradicsomfeldolgozó vállalatok mezőgazdaságban betöltött szerepéről, a nehéz piaci értékesítésről, a legújabb növénytáplálási technológiákról, és nem utolsósorban arról az elégedettségről, hogy egy összetartó csapat részei lehetünk, amely mindig felkészült a mezőgazdasági kihívásokra.

II. rész

Bár korábbi beszélgetéseinkben inkább a pozitívumokról esett szó, és optimista álláspontot képviselt, utalt néhány kihívásra is a feldolgozóparadicsom-termesztésben. Megosztana velünk még néhány tapasztalatát?

Én mindig előre nézek és optimista vagyok. De a mezőgazdaságban rengeteg a kihívás, és a paradicsomágazat sem kivétel ez alól. Amikor egy ilyen nehéz és felelősségteljes szegmensben vállal munkát, tudomással kell lenni arról, hogy mindig lehetnek meglepetések. A globális felmelegedés és a hirtelen éghajlatváltozások sem kerülnek el a mi szélességi körünket sem. A Fito Terra csapatként mindennap a terepen vagyunk. Figyelemmel kísérjük a hőmérséklet-változásokat, mivel ez fontos a munkánkhoz és a különböző termékek alkalmazásához. A 2024-es év júniusi kezdetével beállt rendkívül forró napokon azonnal riasztottuk az együttműködő gazdákat, hogy a növények permetezését kizárólag késő este vagy hajnalban szabad elvégezni. Gondosan válogattuk a termékeket és azok adagolását.

Idén még nagyobb volt a felelősségünk, hiszen a területek, bár lassan, de növekednek, és a 2024-es feldolgozási idényben elérte az országunkban feldolgozott ipari paradicsom mennyisége a 65 000 tonnát. Összehasonlításképpen, 2012 óta, amikor még csak mintegy 20 000 tonna volt, egyértelmű tendencia az ipari paradicsommal bevetett területek abszolút növekedése. 2022-ben elérték a 45 000 tonnát, 2023-ban enyhé visszaeséssel – 35 000 tonnára, 2024-re pedig 60–70 000 tonna ipari paradicsom bejelentésére került sor. Bulgáriában a területek nagy részét Heinz-fajtákkal művelik. Európában a 2024-es idényre hagyományosan Olaszország vezet 5 350 000 tonna paradicsommal, Görögország pedig mintegy 500 000 tonnát termelt, ahol a Heinz-fajták az ország ipari paradicsom-piaci részesedésének közel 90%-át teszik ki.

A Fito Terra, avagy hogyan válhat szenvedéllyé a feldolgozóparadicsom-termesztés Bulgáriában

Munkánk nemcsak az átültetett anyag alkalmasságának ellenőrzéséből áll, hanem abból is, hogy figyelemmel kísérjük, vajon szigorúan betartják-e az agrotechnikai tevékenységekre és gyakorlatokra vonatkozó protokolljainkat, és hogyan alkalmazzák az Atlantica Agricola – a spanyol szerves műtrágya-piac vezetője – termékeit. Folyamatosan a terepen vagyunk a gazdákkal együtt, hogy ellenőrizzük a növényeket esetleges problémák – vízhiány, túlzott öntözés, felgyülemlett nedvesség, talajhiányosságok, sőt esetleges kártevőfertőzések – szempontjából. Mindezekkel a problémákkal – amelyek csak néhányai az évek során felgyülemlett sokaknak – a termelőknek, agronómusoknak és a paradicsomtermesztési lánc minden résztvevőjének meg kell küzdenie.

Mikor kezdődik az aktív idény előkészülete az ipari paradicsomtermesztésben?

Számomra az ipari paradicsom ültetésének előkészítése nagyon korán, már január végén kezdődik. Akkor tárgyaljuk meg a mezőgazdasági termelőkkel az ipari paradicsommal bevetendő teljes területet. Így időben tudjuk szállítani a HEINZ magvakat vagy palántákat. Akkor határozzák meg a termesztendő paradicsomfajtákat is, hogy azok megfeleljenek a feldolgozó üzemek igényeinek. Akkor készül el az előzetes átültetési terv is, április elejétől május végéig, hogy a gazdák növényeiket fokozatosan, és ne egyszerre lehessen betakarítani. A feldolgozó üzemek számára is fontos, hogy az érkező termelést úgy osszák szét, hogy elkerüljék a szűk keresztmetszeteket, és képesek legyenek feldolgozni az egész aktív idény alatt július végétől szeptember végéig, és jó időjárás esetén október közepéig. Az előző idény nagyon alapos elemzését végezzük el, amely alapján protokollokat készítünk a növénytápláló termékek – a talaj trágyázásának – használatára. Csak így, a mező előveteményeit figyelembe véve, lehet termékalkalmazási térképeket és agrotechnikai tevékenységekre vonatkozó protokollokat készíteni. A munka és az elkötelezettség mellett a gazda helyesen alkalmazott műtrágyákkal és növényvédő szerekkel egészséges növényeket nevelhet és gazdag termést takaríthat be. Csak így lehet felkészülve a problémákra, mint például a szárazság és a túlzottan magas hőmérséklet, vagy a záporos esőzések miatti nagyon magas páratartalom.

Hogyan takarítják be a paradicsom ennyi tonnáját, és hová kerül piacra ez a termelés?

A friss gyümölcsök és zöldségek értékesítése meglehetősen nehéz, különösen, amikor az iparról és több ezer hold méretű területekről beszélünk. Kihívás egy gazda számára, ha paradicsompalánta átültető gépet, valamint azok betakarítására szolgáló kombájnt birtokol. Az ilyen gépek beszerzési költségei óriásiak. Riasztó, hogy szinte lehetetlen pótalkatrészeket biztosítani, ha az aktív nyersanyag-betakarítási időben meghibásodás történik. Egy másik nagy probléma a munkaerő örökös keresése és hiánya. Alig maradtak fiatalok, és akik a mezőn maradtak dolgozni, nem tudják ellátni a hatalmas mennyiségű feladatot és tevékenységet. Ne feledkezzünk meg a bürokratikus akadályokról sem a területek bejelentésében, a dokumentumok benyújtásában és kitöltésében, a megfelelő növénybiztosítás hiányáról az ágazatban stb.

A pozitívum, hogy az ipari HEINZ paradicsomok keresettek és előnyben részesítettek a friss piacon, de másrészt sajnálatos, hogy nincs elég feldolgozó üzem, amely hajlandó lenne felvásárolni a gazdák termelését. Észak-Bulgária ebből a szempontból jobban lemarad, mint a Dél. Ennek ellenére próbálkoznak a változtatással. Beruházások történnek a felszerelésekbe, és egyre több vállalkozás modernizál, és saját, növényvédő szermentes termelésük feldolgozására fókuszál. Sok vállalkozás már felismerte a tiszta bolgár nyersanyagok feldolgozásának előnyét és kiváltságát, és így népszerűsíti és forgalmazza végtermékét. Olyan nyersanyagokat keresnek, amelyeket új, modern technológiákkal, a környezetvédelem hangsúlyozásával termesztettek.

Így nagy jelentőséggel bír a természetes termékek használata, és a kevésbé invazív kártevőirtási módszerek kerülnek előtérbe. Gazdasági szempontból is számít, hogy a gazda egészséges, tiszta és nyereséges termést fog-e termelni.

Említette nemcsak a trágyázás, hanem a kártevőirtás fontosságát is. Melyik a legjelentősebb paradicsomkártevő ebben az időben?

Idén, a 2024-es időben rendkívül nagy atkapopulációt figyeltünk meg. Ha előző években két kezelés is elegendő volt a kártevő ellen, most már három sem volt elég. Nagyon korán megjelentek – június 10. körül a plovdivi régió mezői már fertőzöttek voltak. Ebben az időben a forró idő meglehetősen sokáig tartott, és ez kedvezett a kolóniák fejlődésének. Összehasonlításképpen, hogy megértsük, milyen korán történt ez a fertőzés, tisztáznom kell, hogy egyes termelők még mindig az ipari paradicsom utolsó palántagyökerét ültették. Ennek oka az volt, hogy 2024 májusában hosszú ideig tartó esős időjárás volt, ami viszont sok gazda tevékenységét akadályozta.

A paradicsom egy másik nagyon veszélyes parazitája a varádics (Orobanche). Első pillantásra gyönyörű, de nagyon alattomos növény. Rendkívül kitaró és szél által gyorsan terjed. Különösen alapos figyelmet és irtást igényel. Magvai a talajban maradhatnak és gyorsan szaporodhatnak. Megnő és a paradicsom

gyökérrendszeréhez tapad. Behatol abba, és megakadályozza a további fejlődést. Olyasmi, mint a lassú fulladás. Sajnos még mindig nincs olyan paradicsomfajta, amely teljesen ellenálló lenne ennek a növénynek. A kihívás az, hogy olyan fajtát válasszunk a kertjeinkbe és mezőinkre, amely a lehető legellánállóbb. Ebből a szempontból a Heinz jó választás, mert a fajták toleránsak a betegségekkel, a forró időjárással és a szárazsággal szemben. Idén is sikerült legyőznünk a varádics terjedését a mezőkön, annak ellenére, hogy a kedvezőtlen időjárási viszonyokkal is harcolnunk kellett. Erős szövetségesek voltak az Atlantica Agricola néhány terméke. A Heinz paradicsomnövények táplálása a Fitomare, Razormin, Kelik és Glucocat műtrágyákkal kivételes eredményekhez vezetett – erős és egészségesebb, nagyon ellenálló növényeket eredményezett a kártevőkkel szemben.

A heves csapadék és a hirtelen felmelegedés, valamint a korai tömeges atkainvázió és a varádics előfordulása egyes helyeken számos problémát okozott, megakadályozva a gazdákat abban, hogy megfelelően és gyorsan reagáljanak a kialakuló helyzetre.

Ezért úgy gondoljuk a Fito Terránál, hogy a kártevőirtás mellett fel kell készülnünk a kedvezőtlen időjárási viszonyokra is. Helyes kockázatelosztásra fókuszálunk az ültet